

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Туйкә авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ

Туйкә авылы

№18

«16»февраль 2021 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Туйкә авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә кермәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 № 131-ФЗ, «Әйләнә - тирә мохитне саклау турында» 10.01.2002 № 7-ФЗ Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Туйкә авыл жирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жиренә кермәгән, физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләрдә яшел үсентеләрне рациональ файдалану, саклау һәм яцадан житештерү максатларында

Туйкә авыл карар итте:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Туйкә авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә кермәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» урнаштыру юлы белән түбәндәге веб-адрес буенча игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru>. һәм «Интернет» мәгълүмати-коммуникацион челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында түбәндәге веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakavevo.tatarstan.ru>.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны торак-коммуналь хужалык, тозекләндерү, экология һәм жир мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Рәис

Закирова Р.Р.

Закирова Р.Р.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Туйкә авыл жирлеге берәмлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә кермәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында
НИГЕЗЛӘМӘ

Өлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Гражданнар кодексының 15 статьясы, Россия Федерациясе Урман кодексы, 10.01.2002 № 7-ФЗ «Әйләнә - тирә мохитне саклау турында» гы Федераль законның 61, 68, 77 статьясы нигезендә, халыкның экологик иминлеген тәмин итү максатыннан, һәм Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Туйкә авыл жирлеге территориясендә (алга таба - авыл жирлеге) Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жиренә кермәгән һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә керә торган яшел утыртмаларны кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

Өлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр-агач, куак һәм үлән үсемлекләре-табигый һәм ясалма үсемлек, шул исәптән парклар, скверлар, бакчалар, газоннар, чәчәкләр, шулай ук аерым торучы агачлар һәм куаклар).

Табигать территорияләре - бердәм географик (климат) шартларда формалаштырылган жир рельефының, туфракның, үсемлекләрнең билгеле бер төрләрән үз эченә ала торган хужалык эшчәнлегенә кагылмаган яисә аз кагылышлы территорияләр.

Табигый барлыкка килгән үсемлекләр участоклары, ясалма яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан территорияләр, төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнең 50 проценттан да ким булмаган өлеше булган аз төзелешле жирләре - территорияләр.

Урман территорияләре - төрле функциональ билгеләнештәге табигый территорияләр участоклары, алар табигый барлыкка килгән урман үсемлекләре белән капланган.

Агач - 1,3 м биеклектә, үсентеләрдән тыш, 5 см диаметрдан да ким булмаган төсле үсемлек.

Куак-күпьяеллык (агачтан аермалы буларак) үсемлек, ул туфрак өслеге янында ботаклана.

Үлән капламы-газон, табигый үлән үсемлеге.

Нинди дә булса урында үсә торган үсемлекләр, куаклар.

Яшел массив-бердәм полог барлыкка китерүче 50 данәдән дә ким булмаган өлкәннәр (15 яшьтән өлкәнрәкләр) үсә торган территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындагы туфракны зарарлы матдәләр белән пычрату, ут төртү яки башка йогынты ясау.

Яшел үсентеләрне юк итү (югалту) - яшел үсентеләрне кисү яки башка зыян китерү, аларның үсешен туктатуга китерә торган.

Компенсацион яшелләндрерү - юк ителгән яки зарарланган 2 коэффициентты белән яшел утыртмаларны яңадан житештерү.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел утыртмалар (агачлар, куаклар) якланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне үстерү өчен саклауны һәм шартларны тәмин итү бурычлары түбәндәгеләргә йөкләнә:

2.2.1 оешмалар тарафыннан игълан ителгән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә - шушы оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектәге яки арендадагы участокларда - юридик затларга һәм гражданнырга - милекчеләр яки арендаторлар.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренен милекчеләре, файдаланучылар һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәмин итәргә, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәмин итәргә тиеш.

2.4. Әлеге Нигезләмә авыл жирлеге территориясендә агач-куак үсентеләрен кисүгә бәйлә барлык гражданнырга һәм оешмаларга, милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, проектлауны, төзелешне, ремонтлауны һәм башка эшләрне алып баруга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясендә яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрөс белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәмин итү белән бергә урнашмаган яшелләндрерү территорияләрен һәм яшел массивларны куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел үсентеләр ,агачлар, куаклар кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрие үз белдеге белән кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агач һәм куаклар кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт бистә башкарма комитеты күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел үсентеләр кисүгә рөхсәт алу өчен мөрәжәгать итүче бистә башкарма комитеты житәкчесе исеменә билгеләнгән форма буенча хат-гариза бирә (1 нче кушымта), анда утыртмаларның саны, атамасы, аларның торышы, чикләнгән кисү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелергә тиеш. Гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

3.3.1. Шәхесне раслаучы документлар;

3.3.2. Вәкилнең вәкаләтләрен раслаучы документ (әгәр мөрәжәгать итүче исеменнән вәкил гамәлдә булса);

3.3.3. Кисәргә тиешле яшел үсентеләрне төшерү белән якындагы корылмаларга яки башка юнәлешләргә кадәр жир кишәрлеге схемасы;

3.3.4. Жир кишәрлеге Бердәм дүүләт күчемсез милек реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлегенә хокук билгели торган һәм хокук раслый торган документларның расланган күчермәләре;

3.3.5. Биналар һәм корылмалар төзегәндә габаритларга эләгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

3.3.6. Яшел үсентеләрне кисү һәм утырту шартлары хужалары белән килешү;

3.3.7. Үсентеләрне утыртканда яки күчереп утыртканда инженерлык челтәрләре вәкилләре белән жир эшләрен башкаруга ордер ачу белән килешү;

3.3.8. Салым органының мөрәжәгать итүченең Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр буенча бурычлары булмавы турында белешмәсе.

3.4. Авыл жирлеге Башкарма комитеты гариза - хат килгәннән соң, гариза бирүчегә әлегә төр эшләрен башкаруга рөхсәт биргән махсус оешмага мөрәжәгать итәргә киңәш итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап исемлеге;

3.4.2. агач-куак кисәргә тиешле агач утыртмаларының санын, төрен, категориясен билгеләү максатларында төзелә торган яшел үсентеләрне натураль тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен түләүне (түләү) исәпләү. Агач киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «урман ресурслары күләме берәмлеге өчен түләү ставкалары һәм Федераль милектә булган урман кишәрлеге майданы берәмлеге өчен түләү ставкалары турында» 2007 елның 22 маендагы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә».

Югарыда күрсәтелгән эшләрен башкару гариза бирүче хисабына башкарыла. Рөхсәтнең гамәлдә булу срогы - 90 көн.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты мөрәжәгать итүченең хаты-гаризасы, яшел үсентеләрне техник тикшерү акты, киселгән агач өчен бәяне

(түлөү) исәпләү, поселок территориясендә яшел үсентеләр кисүгә рөхсәт бирү турында бистә башкарма комитеты боерыгы проектын эзерли.

3.6. Эшләрне башкаруга рөхсәт алган очракта мөрәжәгать итүче әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләр кискән өчен түләүләрне кертергә һәм компенсацион яшелләндерү тәртибен раслаучы документларны тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куак кискән өчен түләү гариза бирүче поселок бюджетына күчерелә.

3.8. Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, гариза бирүче акчасы хисабына башкарыла. Агач кисү бары тик аттестацияләнгән белгечләр генә рөхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны кисү, кисү, төяү, төяү һәм чыгару эшләре гариза бирүче хисабына башланган көннән өч көн эчендә башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.10. Газон, яшел үсентеләр киселгән урынга якин территориядә зыян күргән очракта, эш башкаручы аларны территория хужасы һәм контрольлек итүче органнар белән аларның компетенциясе чикләрендә килештерелгән срокларда, ләкин зыян китергән мизгелдән ярты елдан да соңга калмыйча, мәжбүри торгыза.

3.11. Агач кискән өчен түләүне башкармыйча, агач һәм куакларны кисү бистә башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда хәл ителергә мөмкин:

3.11.1. үткөрү кисү тәрбияләү, санитар кисүләр һәм реконструкция яшел үсентеләр;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. торақ һәм жәмәгать биналарында ут режимын бозучы агач һәм куакларны кисү, әгәр дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса;

3.11.4. жимерелү куркынычы тудыручы авария (коры-сары) агачлар һәм куаклар кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыручы мөрәжәгать итүчегә поселокның башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсация ягыннан яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.13. № 2 кушымта нигезендә комиссия тикшерүе нигезендә авария, коры-сары һәм куркынычсызлыкка куркыныч тудыручы яшел үсентеләр киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 статьясы нигезендә, хужалык эшчәнлегә нәтижәсендә яки жир кишәрлегендә аны гражданданга яки юридик затка милеккә тапшырганнан соң барлыкка килгән агач-куак үсемлекләре аның милке булып тора, аның милке булып тора, аннан файдалана һәм үз теләге белән эш итә.

3.15. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип таныла:

3.15.1. рөхсәтсез яки рөхсәтсез агач һәм куакларны кисү, әмма рөхсәттә күрсәтелгән токымнарның да шул санда түгел;

3.15.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

3.15.3. окольцовка кәүсә яки подсечка;

3.15.4. жәрәхәтле үсү агачлар һәм куаклар кадәр дәрәжә туктату үсеш;

3.15.5. агач һәм куакларга агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зыян китерү һ. б. шундый;

3.15.6. үз белдегә белән корыган агачларны кисү;

3.15.7. башка жәрәхәтләрә растуших агачлар һәм куаклар.

3.16. Дәүләт урман фондында булган агач һәм куакларны кисү махсус вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан бирелгән рөхсәтләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.17. Әлеге нигезләмәне бозып агач һәм куакларны юкка чыгару үз белдегә белән киселгән һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм җинаят җаваплылыгына тиеш. Әлеге Нигезләмә кагыйдәләрен үтәү бистә территориясендә барлык гражданныр, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәҗбүри.

4. Компенсацион яшелләндрер

4.1. Компенсацион яшелләндрер рөхсәт ителгән агач кисү, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндрер агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган, әмма яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү факты билгеләнгәннән соң бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндрер гражданнырның яисә юридик затларның, Яшел утыртмаларга зыян килгән яисә юкка чыгарылган хокукка каршы гамәлләр нәтижәсендә яисә мәнфәгатләрендә яисә нәтижәсендә башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләргә китерелгән зыян натураль рәвештә кайтарылырга тиеш-компенсацион яшелләндрер: коэффициент белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне янадан торгызу

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

5.1. Авыл жирлегенә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алып барыла.

5.2. Яшелләндререлгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндререлгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир участоклары, аларның максатчан билгеләнеше белән бәйле булмаган төзелеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелешне оештырганда, проект документларында киселергә тиешле яшел үсентеләрне бәяләү булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау әлеге Нигезләмәнең 2

һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә агач киселгән өчен түләүне алдан кертү һәм компенсация яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

6.1. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеге, палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда, яшел территорияләрдә һәм яшел массивларда шартлаткыч, утлы һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, үз артыннан яшел үсентеләргә зыян китерергә яки юк итәргә сәләтле башка гамәлләр тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Туйкә авыл жирлеге территориясендә РФ Дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә кермәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә 1 нче кушымта

Азнакай муниципаль районы Туйкә авыл жирлеге Башкарма комитеты житәкчесенә

_____

_____

_____

_____

_____

_____

(оешманың исемен яки Ф.И.О. адресын күрсәтергә)

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы «_____ авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә агач-куак кисүне чикләнгән чикләү турында
ГАРИЗА

Жир кишәрлегендә урнашкан агачларны, куакларны, агач-куаклыкларны (кирәклесен ассызыкларга) кисүне рөхсәт итүегезне сорыйм

_____

(оешманың исемен яисә Ф.И.О. жир кишәрлегенә хокук төрен күрсәтергә)

һәм жирдә урнашкан _____

(торак пунктны күрсәтергә)

Жир кишәрлеге булу белән характерлана:

агач _____ шт.

куак _____ шт.

Жир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү барышында агач кискән өчен түләү башкарырга һәм дендроплан нигезендә агач-куак үсентеләрен компенсацияләп утыртырга йөклим.

_____

Ф.И.О. (Имза)

Дата _____

Кушымта:

1. Исән калу - рөхсәт документациясе.
2. Үзгәртеп утыртылачак яшел утыртмаларның төрен һәм санын китереп чыгарган жир кишәрлеге планы.

3. Салым органының салымнар, жѳемнар һәм башка тўлўләр буенча бурычы булмау турында белешмә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Туйкә авыл жирлеге территориясендә РФ Дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә кермәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә 2 нче кушымта

Яшел утыртмаларны тиешле киселешләр дип тану турында
АКТ

Азнакай муниципаль районы _____ авыл жирлегенең башкарма комитеты

« _____ » _____ ел

Составында комиссия:

1. _____
(Ф.И.О., вазифа)
2. _____
(Ф.И.О., взифа)
3. _____
(Ф.И.О., вазифа)

яшел утыртмаларны тикшерде.

Тикшерү нәтижәләре белән ачыкланды:

Нәтижәләр:

Комиссия әгъзалары:

1. _____
(имза) (Ф. И. О.)
2. _____
(имза) (Ф. И. О.)
3. _____
(имза) (Ф. И. О.)